

ارزیابی و رتبه‌بندی ریسک‌های پروژه‌های راهسازی

مهدی بازاری جامخانه^۱

۱- کارشناسی عمران ، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائم‌شهر ، ایران

Bazari.m7@Gmail.com

چکیده:

هدف از این پژوهش به ارزیابی و رتبه‌بندی ریسک‌های پروژه‌های راهسازی پرداخته است. روش پژوهش به شناسایی ریسک‌های عمرانی در ابعاد پایداری با استفاده از جستجو در منابع کتابخانه‌ای و اینترنتی و... پرداخته شد. ریسک پروژه، رویداد یا وضعیتی غیرقطعی است که در صورت وقوع، اثر مثبت یا منفی بر یک هدف پروژه میگذارد. ریسک پروژه دربرگیرنده تهدیدهایی بر اهداف پروژه و نیز فرصت‌هایی برای بهبود در راستای این اهداف می‌باشد. از آنجا که هزینه پیشگیری و برنامه‌ریزی برای ریسک‌ها همواره از هزینه تصحیح تأثیر آنها بر پروژه کمتر است؛ بنابراین شناسایی ریسک پروژه‌ها ضرورت پیدا میکند. تقریباً تمام پروژه‌ها در یک بستر اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی برنامه‌ریزی و اجرا میشوند و دارای آثار مثبت و منفی خواسته یا ناخواسته‌ای می‌باشند. پروژه‌های راهسازی، بخش عظیمی از اعتبارات و منابع مالی یک کشور را به خود اختصاص می‌دهند. در این تحقیق ریسک‌های مختلف موجود در پروژه‌های راهسازی شناسایی شده‌اند و با توجه به اثر مستقیم تأخیر بر هزینه و کیفیت پروژه، میزان تأثیر هر یک از این ریسک‌ها بر اهداف زمانی، مالی و کیفی پروژه، بررسی گرفته‌اند تا بتوان راهکارهای مناسبی را جهت تقلیل یا حذف این عوامل ارائه نمود.

واژگان کلیدی: ارزیابی، ریسک، پروژه‌های راهسازی

مقدمه:

مدیریت ریسک مستلزم شناسایی، ارزیابی و رتبه‌بندی ریسک‌های مختلف است. ارزیابی ریسک یکی از ارکان مدیریت ریسک بوده و هدف آن اندازه‌گیری ریسک‌ها بر اساس شاخص‌های مختلف از قبیل میزان تاثیر و احتمال وقوع می‌باشد و هر چه نتایج این مرحله دقیق‌تر باشد می‌توان گفت که فرایند مدیریت ریسک با درجه اطمینان بالاتری انجام می‌گیرد. رتبه‌بندی ریسک‌ها، قسمت کلیدی این فرایند به شمار می‌روند. زیرا با انجام رتبه‌بندی، برتری هر ریسک در مقابل سایر ریسک‌ها مشخص و در نتیجه تصمیم‌گیرنده می‌تواند در مورد میزان تخصیص منابع موجود برای مقابله با هر ریسک برنامه‌ریزی نماید [۲]. از طرفی هر تکنیکی جهت ارزیابی ریسک باید با ایجاد روشی مناسب برای شناسایی و طبقه‌بندی ریسک‌های خاص هر پروژه یا سازمان آغاز شود و این در حالی است که در این تحقیق به منظور پیاده‌سازی و اجرای موفق و کارآمد فرایند مدیریت ریسک، طراحی ساختار شکست ریسک (RBS)، تعریف معیارها و شاخص‌های مختلف اندازه‌گیری ریسک و نهایتاً به-کارگیری یکی از روش‌های تصمیم‌گیری چند شاخصه انجام می‌پذیرد. ساختار شکست ریسک یک ساختار سلسله‌مراتبی از ریسک‌های پروژه است و می‌تواند برای سازماندهی و هدایت فرایند مدیریت ریسک به کار گرفته شود [۳]. یکی از فعالیت‌های کشورهای در حال توسعه برای ساخت زیربنای اقتصادی خود، اجرای طرح‌های عمرانی زیر بنایی است که سالانه بخش